

Værdifulde kulturmiljøer

De 77 kulturmiljøer, der er udpeget i Vadehavsregionen i forbindelse med LancewadPlan, er blandt andet udvalgt på baggrund af en karakteristik af de naturmæssige, landskabelige, kulturhistoriske og arkitektoniske hovedtræk. Resultatet er samlet i en database med kort, fotos, beskrivelser mv., som kan ses på www.kulturarv.dk/vadehavsatlas. På denne hjemmeside findes også de to forundersøgelsesrapporter, som danner grundlag for kulturmiljøudpegningerne og for resten af dette atlas.

Kulturmiljøerne publiceres for sig. På de efterfølgende sider præsenteres en oversigt over de kortlagte bevaringsværdier.

Blandt de udpegede kulturmiljøer findes eksempelvis Blåvands Huk fyr, radio m.m., som ligger i et område med høje klitter og en bred strand. Her ligger lodsudkigstation, lodshus og redningsstation. I kulturmiljøet Ballummarsken med Misthusum ligger tydelige rester af i alt otte værfter, hvorpå landsbyen Misthusum tidligere lå. Sønderho er en af i alt tre skipperbyer, som er kyst-kulturmiljøer med ældre gårde, huse og havn, der vidner om de tidligere skippersamfund. Kulturmiljøet Højklunge ved Hjørpsted har en enestående beliggenhed ud til havet og udgør med ikke mindre end 32 gravhøje et værdifuldt kulturmiljø, som vidner om bebyggelse og bosætning i oldtiden.

Et kulturmiljø er et geografisk afgrænset område, som ved sin fremtræden afspejler væsentlige træk af den samfundsmæssige udvikling.

I samspil med landskabet repræsenterer de udvalgte kulturmiljøer en række karakteristiske eller unikke temaer for Vadehavsregionen: Fiskeri, søfart, havne og navigation. Industri og håndværk. Købstad, flække og stationsby. Bosættelse langs geest-randen og på værfter. Landbrug og bebyggelse. Landsbyer. Inddigning, vandregulering, naturbeskyttelse og kystforsvar. Tro og skik. Rekreation og fritid. Grænser. Krig og militær.

- 1: Blåvands Huk fyr, radio m.m.
- 2: Øster Oksby Klitlandbrug.
- 3: Varde Ådal.
- 4: Janderup.
- 5: Hesselmed.
- 6: Visselbjerg hovedgård og Vibæk landsby.
- 7: Varde.
- 8: Varde, Arnbjerganlægget.
- 9: Marbæk Plantage.
- 10: Hjerting.
- 11: Esbjerg Havn.
- 12: Esbjerg – jernbanen og Exnersgade.
- 13: Esbjerg – torv og centrum.
- 14: Esbjerg – Kirkegadekvarteret.
- 15: Spangsbjerg Hospital.
- 16: Novrup landsby.
- 17: Krogsgård og Krogsgård Mark.
- 18: Sneum, Nybro og Tømmerby.
- 19: Sneum Sluse.

Fuglekøjer var en særlig fangstmetode på Fanø.

